

GPKL pleit voor meer beleidscoördinatie

Beleidsregie in de ondergrond

Kabels en leidingen voor drinkwater, gas, elektriciteit, stadsverwarming en dergelijke, zijn onontbeerlijk voor een moderne samenleving, maar zijn slecht ingebed in het lokale ruimtelijke beheer. Niet alleen gemeenten maar ook het Rijk vervult zeer zeker een rol. Dit kan beter!

FOTO: LEX BROERE

Graafwerk leidt tot planningsbehoefte, vergunningenwerk, overlast, verkeershinder, slechte bereikbaarheid, schades, kwaliteitsverlies van wegen en openbaar groen voor gemeenten. En dat kost geld, dat eigenlijk niet uit lokale algemene middelen gedekt zou behoren te worden. Er is van rijkswege geen sprake van een evenwichtig stelsel van rechten en plichten van gemeenten en nutsbedrijven. Gemeenten trekken vaak aan het kortste eind. Voor telecomkabels is een en ander redelijk in balans, op het terrein van water- en energienetbeheer duidelijk nog niet.

Gemeenten zijn al jaren druk bezig om 'grip' te houden op graaf-, leg- en lig-activiteiten van de netbeheerders van nutsbedrijven. En zij zullen dat blijven doen, ook met nieuwe instrumenten die de Omgevingswet gaat bieden. Het GPKL blijft zich hier op inzetten. Maar dat is niet voldoende.

Snelle ontwikkelingen

Het tegengaan van graafschades en leveringsonderbrekingen, de opgaven voor *smart cities*, duurzame gebiedsontwikkeling, energietransitie en klimaatadaptatie, kennen allemaal ondergrond-componenten. De maatschappelijke impact van de inrichting van de ondiepe ondergrondse ruimte is enorm. Echter, omdat het 'ondergrond-dossier' bij verschillende ministeries is ondergebracht, is daar vanuit het Rijk nauwelijks coördinatie en regie op; een inefficiënte situatie. Door de ontbrekende samenhang is het voor gemeenten lastig de noodzakelijke stappen te implementeren.

Juist de verschillende wetgevingstrajecten die raken aan afstemming tussen boven- en ondergrond vragen om meer samenhang en visie vanuit het Rijk. Denk daarbij aan de Omgevingswet, de herziening van de WION en het voorgenomen verbod op precarioheffing voor ondergrondse netten.

Het GPKL heeft de minister van I&M gevraagd om de beleidsmatige coördinatie rond kabels en leidingen op zich te nemen. Vanuit I&M wordt de Omgevingswet al geëntameerd. Doel daarvan is een betere balans tussen (economisch) noodzakelijke activiteiten en een goede fysieke leefomgeving. Een betere balans zou tevens nagestreefd moeten worden tussen activiteiten zoals kabels en leidingen leggen en te beschermen belangen van de openbare ruimte. ●

Het GPKL-pleidooi is te vinden op www.gpk.nl

RIJKSAANDACHT VOOR ONDIEPE ONDERGROND IS VERSNIJPERD

- Energie, telecom, WION vallen onder EZ
- Big (Structuurvisie) Ondergrond en Omgevingswet worden vanuit I&M geëntameerd
- Precario is een bevoegdheid via de Gemeentewet; hoort bij BZK
- Nadeelcompensatie kabels en leidingen ligt op het bordje van V&J